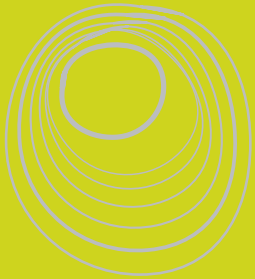

Kulttuurintutkimus
Pirkanmaalla -
kohteena Pirkanmaa

B

PIRKANMAAN LIITTO

Kulttuurintutkimus Pirkanmaalla - kohteena Pirkanmaa

Pirkanmaan liitto
Julkaisu B 110

Pirkanmaan liitto
Tampere 2009
Sarja B julkaisu nro 110
ISSN 0788-656X
ISBN 978-951-590-256-6

226/MML/09
Painosmäärä 300 kpl
Painopaikka: Tehokopiointi, Tampere

SISÄLLYSLUETTELO

---

1. YLEISTÄ	6
2. TOIMEKSIANTO	6
3. AIKAISEMMAT SELVITYKSET JA TEHTÄVÄALUEEN RAJAUS	6
4. KULTTUURIN(N) TUTKIMUS KÄSITTEENÄ	7
5. KULTTUURIOPETUS KORKEAKOULUTASOLLA	7
5.1 Tampereen yliopisto	7
5.2 Tampereen teknillinen yliopisto	7
5.3 Pirkanmaan ammattikorkeakoulu	8
5.4 Tampereen ammattikorkeakoulu	8
5.5 Tampereen kesäyliopisto	8
6. KULTTUURINTUTKIMUS KORKEAKOULUTASOLLA	8
6.1 Tampereen yliopisto	8
6.2 Tampereen teknillinen yliopisto	10
6.3 Ammattikorkeakoulut	10
7. TUTKIMUKSEN RAHOITUS	11
8. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS	12
9. VERKOSTOITUMINEN JA KESKITTÄMINEN	12
10. HUOMIOITA JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA	14
LÄHTEET	15
LIITE 1	17
LIITE 2	21

1. YLEISTÄ

Pirkanmaan liiton edustajat edunvalvontajohtaja Pentti Hämäläinen ja edunvalvontapäällikkö Jouni Koskela kutsuivat syksyllä 2008 allekirjoittaneen neuvotteluun koskien pirkanmaalaista kulttuurintutkimusta. Pirkanmaan kulttuurin toimenpideohjelmaan (Julkaisu B 102) kaivataan päivitettyä selvitystietoa tutkimuksen nykytilasta. Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusaseman johtajana katsoin eräiltä osin tehtävän kuuluvan toimenkuvaani ja tällaisen selvityksen samalla hyödyntävän laajemminkin kulttuurintutkimuksen kentän tuntemusta.

Selvityksen painopiste on Tampereen yliopiston kulttuurintutkimuksessa, koska toimin itse tämän toimintayksikössä ja näin ollen tunnen lähimmin sen toimintaa. Kaikki näkemykset ovat minun henkilökohtaisia näkemyksiäni ja otan tietojen oikeellisuudesta ja virheellisyyksistä täyden vastuun. Aineiston keruuta ovat haitanneet kyselyvastausten niukkuus, haluttomuus päivittää tutkimusrekistereitä sekä vastaavanlaisten selvityspyyntöjen tulva tutkimusyksiköissä.

2. TOIMEKSIANTO

Hankehakemuksessa todetaan mm. seuraavaa: "Kulttuurintutkimus tukee maakuntaa –hanke on vuonna 2007 Pirkanmaan liiton maakuntahallituksen hyväksytyn Pirkanmaan kulttuurin toimenpideohjelman mukainen. Hankkeessa on tarkoituksena tehdä selvitystyö kulttuurintutkimuksesta Pirkanmaalla. Toimenpideohjelmissa perusselvitystyön vastuutahoksi määrättiin Pirkanmaan liitto. Toimenpideohjelmissa todettiin lisäksi, että perusselvityksen käynnistämistyö soveltuu Pirkanmaan liiton tehtäviin maakunnallisena aluekehitysviranomaisena ja että liiton tulee aktiivisesti hakea itse kulttuurintutkimushankkeen toteutukselle sopiva asiantuntijataho.

Pirkanmaan kulttuurin toimenpideohjelmissa todettiin, että kulttuurialan ja muiden alueelliseen kehitykseen vaikuttavien tutkija-, opetus- ja toimijaresurssien verkottaminen keskenään on tärkeää. Tällä on merkitystä myös itse kulttuurille ja sen kehitykselle muun muassa arvostuksen lisääjänä. Verkottaminen ei kuulu tämän hankkeen tehtäviin, mutta hanketyön aikana tunnustetaan verkottamisen sisältö.

Pirkanmaan kulttuurintutkimuksen perusselvitystyö tulee sisältämään nykytilanteen kokoamisen ja lisäksi analyysin siitä, mitä kulttuurintutkimuksessa Pirkanmaalla on tehty. Selvityksen avulla pystytään hyödyntämään jo olemassa olevia kulttuurintutkimuksen sisältöjä Pirkanmaalla, kun niistä hankkeen avulla saadaan kootusti tietoa. Hankkeessa valmistuva perusselvitystyö antaa pohjan kulttuurin teeman alla tapahtuvien toimenpiteiden toteuttamiselle, joilla on aluekehitystä tukeva vaikutus."

Toimeksianto kulttuuri(n)tutkimuksen tilan selvittämiseen annettiin 15.12.2008 solmitulla tutkimussopimuksella, jossa määriteltiin tehtäväksi selvittää Pirkanmaan alueeseen kohdistuvan kulttuuriopetuksen ja -tutkimuksen tila Pirkanmaan korkeakouluissa (ensisijaisesti yliopistot ja toissijaisesti ammattikorkeakoulut) keväällä 2009. Pääpaino on tutkimuksen kartoittamisessa, mutta yleiskatsauksen opetuksen tilaan katsottiin selkeyttävän kuvaa siitä, miten resurssit ovat jakautuneet eri toimintayksiköiden kesken. Selvityksen tulee olla valmis huhtikuun 2009 loppuun mennessä.

3. AIKAISEMMAT SELVITYKSET JA TEHTÄVÄALUEEN RAJAUS

Pirkanmaan liitto on jo vuosina 1998–1999 teettänyt laajan kulttuuriselvityksen, joka on julkaistu Pirkanmaan liiton julkaisuna B51 (Aulis Aarnio, Identiteettiä etsimässä, Tampere 1999). Tässä perusteellisessa selvityksessä, jonka toteutukseen käytettiin nyt tehtävää selvitystä huomattavasti suurempi henkilötyöpanos, annetaan kattava kokonaiskuva Pirkanmaan kuntien kulttuuripainostuksista ja opetuksen ja tutkimuksen tilasta Pirkanmaan alueella. On todettava, että professori Aarnion yhteiskuntatieteilijänä tekemä selvitys on hyvin yksityiskohtainen ja sisältää monia toimenpideohdotuksia, jotka edelleen ovat ajankohtaisia.

T&E-keskuksen loppurahoittamana tehtiin Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusasemalla tutkimusmaaseudun kulttuuripolitiikasta 1990-luvun lopulla. Loppuraportit julkaistiin Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusaseman julkaisusarjoissa. Näissä keskeisinä tutkimusentekijöinä olivat tohtori Raimo Rönnholm Kylmäkoskelta ja hankevalmistelija Eero Pylsy Hämeenkyröstä. Teoksista on löydettävissä useita ehdotuksia maaseudun kulttuurin aktivoimiseksi erityisesti kotiseutututkimuksen näkökulmasta. Rönnholm on koulutukseltaan kasvatustieteilijä.

Käsillä oleva selvitys tuonee toisenlaisen näkökulman kulttuurintutkimukseen. Itse edustan tieteellisessä tutkimuksessa lähinnä humanistista näkemystä ja koulutusta.

Korkeakouluiksi luetaan tässä selvityksessä yliopistot ja ammattikorkeakoulut, joita Pirkanmaan alueella on yhteensä neljä (kaksi kumpaakin). Joillakin muillakin korkeakouluilla on toimipisteitä esimerkiksi avoimen korkeakouluopetuksen muodossa, mutta ne on tässä selvityksessä jätetty huomioimatta.

Keskeisenä selvityksen lähdeaineistona on käytetty toimintayksikköjen internet-sivuja, henkilöhaastatteluja ja sähköpostin kautta saatuja kuvauksia sekä korkeakoulujen asiantuntijahakemistoja.

4. KULTTUURI(N)TUTKIMUS KÄSITTEENÄ

Kulttuuritutkimus tai kulttuurintutkimus¹ on käsitteenä epämääräinen, laaja-alainen ja vaikeasti rajattavissa. Monitieteisenä käsitteenä sen rajat voidaan nähdä toisistaan poikkeavina. Itse termille kulttuuri on kirjallisuudessa satoja eri tulkintoja ja näin ollen on tavallista, että käsite rajataan stipulaatiivisesti kulloisenkin tarpeen mukaan. Eri tieteenaloilla on omat lähestymistapansa kulttuurintutkimukseen, jos kohta lähentymistä ja keskinäistä vuorovaikutusta tuntuu yhteistyön tiivistyessä olevan enenevässä määrin. Tampereen yliopistossa tehtävän kulttuurintutkimuksen osa-alueina voidaan nähdä esimerkiksi kulttuurimaantieto, kulttuurihistoria, kulttuurisosiologia, kulttuuriantropologia, taiteentutkimus, kirjallisuudentutkimus, draamatutkimus, perinteentutkimus ja kotiseutututkimus.² Tampereen yliopiston kaikissa kuudessa tiedekunnassa voidaan sanoa olevan jossain määrin kulttuurintutkimusta.

On syytä myöskin piirtää rajaa kulttuurintutkimuksen ja esittävän kulttuuritoiminnan välille. Tässä selvityksessä selkeästi kulttuurityöksi katsottava konsertti-, teatteri-, näyttely- yms. esitystoiminta on rajattu ulkopuolelle. Kuitenkin esimerkiksi musiikin- ja draamantutkimuksessa on nykyään tullut mukaan myös väitöskirjatasolle esityksellisiä

¹ Ortografinen asu vaihtelee eri yhteyksissä. Jyväskylän yliopiston kulttuurintutkimuksen yksikkö julkaisi 1980-luvulta lähtien lehteä nimellä Kulttuuritutkimus. Sen nimi muutettiin 1990-luvun lopulla muotoon Kulttuurintutkimus, jossa n-kirjain on typografisesti häivytetty. Tampereen yliopistolla on puolestaan Kulttuurintutkimusasema Virroilla. Google-hauissa muoto kulttuurintutkimus tuntuu olevan yleisempi.

² Kulttuurintutkimuksen käsitteestä lisää esim. Kulttuurintutkimus 1996, Alasuutari 2001 ja Suojanen 1982.

elementtejä (esim. Tuuli Talvitie-Kellan väitöskirjatyö Tampereen yliopiston Musiikintutkimuksen laitoksella, jossa eteläpohjalaista pelimannimusiikkia tuotiin esille väittelijän käsikirjoittamassa draamaesityksessä Hääpolskasta haitarijatsiin). Ammattikorkeakoulutasolla tällaisia kombinaatioita on toteutettu jo pitempään.

5. KULTTUURIOPETUS KORKEAKOULUTASOLLA

5.1 TAMPEREEN YLIOPISTO

Tampereen yliopisto on suurin kulttuurintutkimuksen alan toimija Pirkanmaan maakunnan alueella. Tampereen yliopiston kaikkien kuuden tiedekunnan laitoksissa annetaan vaihtelevassa määrin kulttuurialan opetusta. Keskeisimmät kulttuurinopetusta antavat yksiköt ovat humanistisessa ja yhteiskunnallisessa tiedekunnassa.

Useiden oppiaineiden tutkintovaatimuksiin kuuluu esim. kenttätutkimuksen osio ja haastattelututkimuksen harjoittelu. Näissä lähikenttä ja lähimaakunta tarjoaa vähän taloudellista panosta vaativan kohteen, jos sitä osataan hyödyntää ja nähdään pientä vaivaa sen järjestämisessä. Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusasema muodostaa yhden tukikohdan tällaisen harjoittelun tekemiseen. Kulttuurintutkimusasemalla on järjestetty yhteistyössä Virtain kansalaisopiston kanssa liikennehistoriaan teemoitettua kenttätutkimusopetusta paikallisille toimijoille vuodesta 2005 lähtien.

5.2 TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Tampereen teknillisen yliopiston oppiaineista ainoastaan Arkkitehtuurin koulutusohjelma Arkkitehtuurin laitoksella sisältää selkeästi kulttuurillisia elementtejä ja opetusmuotoja. Erityisesti on mainittava opetusaloina taideilmaisu ja kaupunkirakennustaide. Opetuspaikkoina ovat yleensä historiallisesti merkittävät tutkimuskohteet kuten Vanha Porvoo ja Uudenkaupungin Pyhämaa. Vastaavanlaisia kohteita varmasti löytyisi myös Pirkanmaan alueelta, mikäli opetukseen voitaisiin kohdentaa taloudellista tukea maakunnan suunnalta.

5.3 PIRKANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU

Pirkanmaan ammattikorkeakoulu on kulttuurintutkimuksen ja –opetuksen osalta hajautunut selvästi laajimmin maakuntaan ja sen keskuksen Tampereen ulkopuolelle. Sillä on toimipisteitä Virroilla, Mäntässä, Ikaalisissa. Pirkanmaan ammattikorkeakoulussa on kaksi kulttuurialan koulutusohjelmaa:

Tampereella :

- musiikin koulutusohjelma, jossa on kaksi tutkintovaihtoehtoa: muusikko (amk) ja musiikkipedagogi (amk). Suuntautumisvaihtoehtoina ovat Esittävä säveltaide, Kirkkomusiikki, Musiikinohjaaja, Musiikkipedagogi, Musiikkiteknologia, Säveltäjä sekä Teatterimusiikki ja musiikkidraama

Virroilla:

- medianomi (amk), jossa suuntautumisvaihtoehtoina ovat Digitaalinen ääni ja kaupallinen musiikki sekä Käsikirjoittaminen ja kuvallinen ilmaisu

5.4 TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU

Tampereen ammattikorkeakoulun kulttuurialan koulutusohjelmina Tampereella ovat

- elokuvan ja television ko.
- kuvataiteen ko.
- viestinnän ko.

Tampereen ammattikorkeakoulu, TAMK, perustettiin 1996. Monialaisessa TAMKissa kulttuurialaa edustavat sen kuvataiteen ja viestinnän koulutusohjelmat, jotka tunnetaan yhteisnimellä TTVO. Neljän vuoden opinnot johtavat medianomin (AMK) tai kuvataiteilijan (AMK) tutkintoon. TTVO toimii Finlaysonin vanhassa puuvillatehtaassa, Tampereen sydämessä.

Elokuussa 2008 käynnistyi ensimmäinen ylemmän ammattikorkeakoulututkintoon (Medianomi, ylempi AMK) johtava mediatuottamisen koulutusohjelma. Lisäksi käynnissä on jo toinen maisterin tutkintoon johtava MA in Screenwriting -ohjelma Salfordin yliopiston kanssa.

5.5 TAMPEREEN KESÄYLIOPISTO

Tampereen kesäyliopisto aluekehittäjäkoulutus on yksi esimerkki maakunnan vahvistamisesta opetuksen ja tutkimuksen kautta. Koulutusohjelman tavoitteena on parantaa pienten ja keskisuurten yritysten ja julkisen sektorin toimijoiden kykyä vastata alueellisiin elinvoimaisuus-, kilpailukyky- ja muihin haasteisiin erityisesti pirkanmaalaisten kehitys- ja koulutustarpeiden pohjalta.

Jyväskylän yliopiston tutkintovaatimusten mukaisesti järjestetään draamakasvatuksen perus- ja aineopintoja.

Tampereen yliopiston etnomusikologian opiskelijoiden perustaman Osuuskunta Uulun kanssa järjestetään loka/marraskuussa 2009 Musiikillinen maailmankartta-koulutus, jossa tavoitteena on tarjota opettajille helposti suoraan opetukseen siirrettäviä menetelmiä ja harjoituksia, joita voi käyttää kulttuuri- tai kansainvälisyyskasvatukseen. Tarkoituksena on tehdä vieraita kulttuureita tutuksi ja antaa välineitä monikulttuurisen luokan opetukseen.

Kevään ja kesän 2009 kurssseja ovat mm. Voimauttava valokuva –menetelmäkurssi ja Serlachius-kuvataideleiri taidekaupunki Mänttä-Vilppulassa sekä Mediakasvatuksen Medialukutaito ja uudet lukutaidot.

6. KULTTUURINTUTKIMUS KORKEAKOULUTASOLLA

6.1 TAMPEREEN YLIOPISTO

Strategiansa mukaan yliopisto haluaa olla jatkuvasti yhteistyökykyinen ja vahvistaa erilaisten kumppanuuksien ja verkostojen kautta yhteistyötä eri sidosryhmien kuten kaupungin, Pirkanmaan maakunnan ja alueella toimivien muiden korkeakoulujen, yritysten ja julkisten organisaatioiden kanssa. Yliopisto on mukana myös yliopistokeskus- ja verkostotoiminnassa.³

Tampereen yliopiston tutkielmahakemistoon⁴ on kirjattu yhteensä 14.040 pro gradu –ja lisensiaatintutkielmaa. Pirkanmaata ja kulttuurintutkimusta koskevia tutkimuksia on eri hakusanoja käyttäen löydetty tästä hakemistosta seuraavasti:

Hakusana	yhteensä
Pirkanmaa	160
Kulttuuri	1 129
Kulttuurintutkimus	21
Taide	120

Näistä kuitenkin vain murto-osaan voidaan soveltaa hakukriteeriparia Pirkanmaa – kulttuuri. Nämä kaksi hakukriteeriä täyttäviä pro gradu- ja lisensiaatintutkielmia on tehty seuraavilla kulttuurintutkimuksen aloilla⁵: aluetiede, historia, informaatiotutkimus, kasvatustiede, kirjallisuus, maahanmuuttajat, musiikki, sosiaalipolitiikka, suomen kieli, tanssitaide ja ympäristöpolitiikka.

³ <http://www.uta.fi/taatu/yhteiskunta.html>

⁴ <http://tutkielmat.uta.fi/>

⁵ Eritely luettelo liitteessä 1

Laitoksittain tutkielmat jakautuvat suuruusjärjestyksessä seuraavasti:

Historiatieteen ja filosofian laitos	15
Yhdyskuntatieteiden laitos	15
Kasvatustieteiden laitos	8
Kieli- ja käännöstieteiden laitos	6
Musiikintutkimuksen laitos	6
Opettajankoulutuslaitos	6
Sosiaalitutkimuksen laitos	6
Sosiaalityön tutkimuksen laitos	5
Tiedotusopin laitos	5
Informaatiotutkimuksen laitos	4
Taideaineiden laitos	3
Johtamistieteiden laitos	2
Taloustieteiden laitos	2

Tampereen yliopiston väitöskirjatielokantaan karttuu vuosittain runsaat 100 uutta väitöskirjatutkimusta. Kulttuurintutkimuksen osuus on hyvin periferinen ja erityisesti Pirkanmaan alueeseen kohdentunutta tutkimusta tehdään vain satunnaisesti. Viime vuosina valmistuneista väitöskirjoista Pirkanmaan kulttuurintutkimukseen viittaavat seuraavat:

Kainulainen, Kimmo: Kunta ja kulttuurin talous. Tulkintoja kulttuuripääoman ja festivaalien aluetaloudellisesta merkityksistä (Aluetiede 2005; mukana Sata-Häme Soi –tapahtuma Ikaalisissa)

Leino Helena: Kansalaisosallistuminen ja kaupunkisuunnittelun dynamiikka: Tutkimus Tampereen Vuoreksesta. (Ympäristöpolitiikka 2006)

Peltola Jarmo: Lama, pula ja työttömyys. Tamperelaisperheiden toimeentulo 1928-1938, 1930-luvun lama teollisuuskaupungissa II (Suomen historia 2008)

Suoniemi Kari: Havaintokyky, musikaalisuus ja musiikinkuuntelukokemukset (Etnomusikologia 2008; tutkimus tehty pirkanmaalaisissa kouluissa ja musiikkioppilaitoksissa)

Yliopiston eri laitosten ja niiden henkilökunnan tutkimushankkeissa (ensisijaisesti post doc- hankkeita ja tohtorikoulujen hankkeita) on puolestaan runsaasti kulttuurintutkimuksen aiheita. Näistä Pirkanmaahan liittyvät ainakin seuraavat meneillään olevat hankkeet:

Historiatieteen laitos:

Pertti Haapala, Satakunnan historia 1500–2000.
Mervi Kaarninen, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Tampereen sosiaali- ja terveysalan opiston säätiön historia
Mervi Kaarninen, Yliopistot ja korkeakoulut kaupunkien menestystekijöinä
Jouni Keskinen, Koskesta voimaa. Tampereen kulttuurielämä, urheilu ja harrastukset 1918-1940 (verkkoprojekti)
Keijo Rantanen, Nokian tehdasyhdyskunnan historia
Sami Suodenjoki, Kansanliikkeiden läpimurto Urjalan maaseutuyhteisössä 1900-luvun taitteessa lisäksi tekeillä useita muita, erittelemättömiä opinnäytetöitä (pro gradu- ja lisensiaatintutkimuksia sekä väitöskirjatöitä) ja apurahatutkimuksia.

Hoitotieteen laitos:

Marja-Terttu Tarkka, Perheen terveyden edistämisen vanhemmuutta tukemalla

Journalismin tutkimusyksikkö:

Mari Maasilta, Maahanmuutto ja media
Reijo Kupiainen, ”Mä oon nyt online!” Lasten mediaympäristö muutoksessa
Katri Valaskivi: Japanilainen populaarikulttuuri (aktiivinen toimintapiste Tamperella)

Kasvatustieteiden laitos:

Pirkko Pitkänen, Kulttuurinvälisen vuorovaikutuksen kokemuksia
Kyllikki Rantala, Mielikuvat ja tarinat musiikkileikkikoulunopettajan pedagogiikassa. Maija Salon musiikkileikkikoulutoiminta

Kieli- ja käännöstieteen laitos:

Liisa Mustanoja: Idiolekti ja kielen muutos
Harry Lönnroth ja työryhmä: Teollisuuskaupungin kielen muutos
Ewald Reuter: Suomalais-saksalainen yritysviestintä Pirkanmaalla.

Sosiaalitutkimuksen laitos:

Anna Rastas, Tietokirjojen Afrikka Suomessa (työpajoja ja Fest Africa-tapahtuma Tampereella)
Hille Janhonen-Abuquah: Maahanmuuttajanaisten transnationaalinen arki

Yhdyskuntatieteiden laitos:

Kirsi Pauliina Kallio, Lapsipolitiikka ja lasten poliittisuus

Anna-Kaisa Kuusisto-Arponen, Paikkatunnetta etsimässä - Suomen siirtokarjalaisten ja sotilasten kokemuksia

Useissa muissa hankkeissa Pirkanmaa on mukana osana kokonaisuutta, yksittäisinä esimerkkeinä Heikki Uimosen tutkimus Radio 957:stä (osana valtakunnallista tutkimushanketta Musiikki ja yrityskulttuurit suomalaisessa radiossa 1985-2005) ja Timo Malmin Sotavankitutkimukset.

Tampereen yliopiston Tutkivan teatterityön keskuksessa on valtakunnallinen hanke YLÖS – Ammattiteattereiden yhteistyön kehittäminen (2008–2010), jossa Tampereella on teatterikaupunkina keskeinen asema.

Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusasema toimii myös yliopistomaakunnan tutkimuksen etäpisteenä. Tutkimusaseman neuvottelukunnassa ovat edustettuna kaikki yliopiston tiedekunnat, Hallintokeskus, Täydennyskoulutuskeskus ja Ylioppilaskunta. Taloudellisista paineista huolimatta tämä on haluttu säilyttää vahvistamassa yliopiston toimintaa Tampereen kaupunkialueen ulkopuolella. Tutkimusaseman keskeisteema on kenttätyö, jonka erilaisia toteutusmuotoja testataan yliopiston eri laitosten opiskelija- ja tutkijaryhmien kanssa. Lisäksi tutkimusasema toimii tieteellisen ja populaarin tiedon välittäjänä ja suodattajana molempiin suuntiin. Erilaisia aineiston keruuhankkeita toteutetaan myös yhteistyössä paikallisen, kenttätyöstä kiinnostuneen väestön ja paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Tutkimusaseman tiloja käytetään lisäksi kotimaisiin ja kansainvälisiin seminaareihin, opintoja tukeviin workshoppeihin sekä koulutus- ja neuvottelutiloina. Tutkimusaseman meneillään olevia hankkeita ovat mm. Pohjois-Pirkanmaan liikennehistoria, kyläprojektit, paikallisrunous ja paikallisäveltäjät, kansantanssi ja –musiikki. Liitteenä kulttuurintutkimusaseman julkaisuluettelo (liite 2).

6.2 TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin laitoksen opinnäytetöinä myös Pirkanmaata on hyödynnetty, esimerkkinä Miia Salorannan Soininkylän kulttuuriympäristö (1997). Ikaalilainen Petra Björkman tekee parhaillaan lopputyönään Ikaalisten Wanhan kauppalan kehittämissuunnitelman (Pirkanmaan maakuntakorkeakoulun esite 2009).

Arkkitehtuurin laitoksen tutkimusprojekteista neljä on kohdistunut Pirkanmaan alueelle. Ylä-Pirkanmaan aluetta selvittävä Kyt kylä –projekti on Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistyksen tilaama selvitys alueen kytkeytyvistä kylistä. Se on toteutettu kahtena eri projektina, joista ensimmäinen vuosina 2005–2006 ja toinen vuosina 2007–2008. Jälkimmäisen kohteena oli Pohjaslahden verkostokylän asuin- ja palvelurakenne ja sen kehittämissuunnitelman tekeminen.

Akaan kaupungin ja Pirkanmaan liiton sekä UPM-Kymmenen rahoittamassa hankkeessa Vanerikesannosta elinvoimaa laaditaan kehittämissuunnitelma Viialan lakkautetun vaneritehtaan tiloille. Projekti on ajoitettu vuosille 2007–2008.

Urbaanit kesannot on Tampereen kaupungin Luova Tampere –elinkeino-ohjelman tilaama kartoitus ja kehittämissuunnitelma vakaakäyttöisten kaupunkitilojen uudelleenelvyttämiseksi. Projekti on ajoitettu vuosille 2006–2010.

Teknillisen yliopiston julkaisuluettelossa on vain satunnaisia osumia hakusanoilla kulttuuri ja kulttuurintutkimus sekä taide ja Pirkanmaa. Esimerkkinä Perähuhta, M. : Koti kaupungin laidalla - työväestön asumisen pitkä historia. (1999)

6.3 AMMATTIKORKEAKOULUT

Ammattikorkeakouluilla ei ole erillistä valtion myöntämää tutkimusrahoitusta, vaan siellä rahoitus hoidetaan hankkeiden kautta. Tuotoksina on lähinnä toimintamalleja ja soveltavia tutkimusraportteja, konsertteja, näyttelyitä yms.

Pirkanmaan ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmassa on 2000-luvulla tuotettu toistakymmentä kulttuurintutkimuksen piiriin kuuluvaa opinnäytetyötä⁶. Niiden aiheina ovat olleet erityisesti Tampereen kaupungin alueella vaikuttavat kulttuuri-ilmiöt ja –käytännöt. Varsinaisesti Tamperetta ympäröivään maakuntaan ja sen kulttuuriin kytköksissä olevia töitä on kaksi:

Maiju Kopra: ”Kerran klemetiläinen, aina klemetiläinen?": tutkimus nuorison orkesterileirin soittajista

⁶ informaattikko Leeni Pukkisen antama tieto 2009

Johanna Lantto: Kuorolevyn kustannukset: taupaustutkimus: Kangasalan Karjalakuoron joululevy.

Maaliskuussa 2009 käynnistyi SYTYKE-hanke (Seitsemisen-Helvetinjärven matkailualueen yritystoimintaympäristön kehittämishanke, jossa on vahva luontoon ja kulttuuriin liittyvä elementti mukana. Vuonna 2008 toteutettiin Akun tehtaan kanssa Konserttiäänentoiston ja kiertuemanageroinnin ammatilliset erikoistumisopinnot ja yhteensä yli 20 kulttuurialan oppimisprojektia ja kehittämishankkeita yhdessä asiakkaiden kanssa.

Pirkanmaan ammattikorkeakoulun Virtain yksikössä on tehty tutkimustyötä paikallisten muusikoiden parissa ja toteutettu useita ääni- ja kuvatallennushankkeita⁷. Kevään 2009 aikana on toteutettu ohjelmatuotantoa Diggarikanavalle ja tulossa on Mayday 2009 hyväntekeväisyyskonsertti vanhusten hoitokoti Ainala ry:n hyväksi. Äänitetuotannoista voisi esille nostaa Oliver-yhtyeen albumin tuotannon. Lisäksi siellä on tehty kulttuuriryhtymien verkostaselvitys, raportti elämysteollisuudesta ja -taloudesta sekä kulttuuriopetusprojekti Leipä lähtee talosta.

Tampereen ammattikorkeakoulun Taiteen ja viestinnän yksikön opinnäytetöinä on julkaistu viime vuosina mm. Aikamatka Tampereen luovaan historiaan, Tampereen äänimaisemat ja Virtuaalivuores.

7. TUTKIMUKSEN RAHOITUS

Pirkanmaalla toimivia kulttuurintutkimuksen suurimpia rahoituskanavia ovat korkeakoulutasolla Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahasto, Jalmari Finnen Säätiö, Tampereen yliopiston Tukisäätiö ja Eemil Aaltosen säätiö. Lisäksi on koko joukko muita, pienempiä tutkimuksen rahoituskanavia. Ammattikorkeakouluissa hyödynnetään erilaisia hankerahoitusmalleja.

Eemil Aaltosen säätiö (2008):

Myönnetyt apurahat on esitelty vain tieteenaloit-

⁷ ylehti *Helena Kairamon antama tieto 2008*

tain, ei otsikoittain. Näiden joukossa on lukuisia taiteiden tutkimuksen, kulttuurien tutkimuksen sekä historian ja arkeologian alan tutkimushankkeita. Pirkanmaalaishankkeet eivät ole selkeästi erotettavissa näistä saajaluetteloista. Tuettujen projektiapurahojen joukossa ei vuonna 2008 ollut yhtään pirkanmaalaista hanketta.

Jalmari Finnen Säätiö (2008):

Haapanen Markku, Talonpoikaiseliitin muodostuminen Längelmäveden seudulla Heikkinen Salla, Tampereen Työvänteatterin johtaja Tilda Vuori. Hirvikallio Seija & Wacklin Matti, Tampereen Hämeenkadusta kertovan kirjan kirjoittamiseen Hockmann Tuula, Tott-suvun vaiheita käsittelevän kirjan kirjoittamiseen.

Husa Risto, Nokialaista rintamaupseeria Eino Hartikkaa käsittelevän kirjan kirjoittamiseen.

Hyvärinen Pia, Sosiaaliset lomamat. Työläisnaisten lomakotitoiminta toisen maailmansodan jälkeisessä Suomessa.

Lönroth Harry, Teoksen Tampere kieliyhteisönä laatimiseen.

Mäntylä Mirja, Kartanot kaupungistuvassa ja teollistuvassa Suomessa esimerkkinä Kaukajärven kartano.

Nurmesniemi Jaakko, Taidemaalari-kirjailija Kaarlo Enqvist-Atran elämää ja taidetta

Palomäki Antti, Siirtoväen ja rintamamiesten asutus- ja asutokysymyksen järjestäminen ja vaikutus kaupungeissa vuosina 1940-1959.

Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutti, Historiallisia nuorten romaaneja käsittelevän selvityksen laatimiseen.

Tampereen seudun sukututkimusseura, Hämmäläisiä sukuja käsittelevän esipolvi-aulukokoelman julkaisemiseen.

Vuorinen Anna, Mitä oli sosiaalinen loma - Lomatoiminnan kehittyminen 1970-luvulta 1990-luvulle esimerkkinä Ruskeapään lomakoti.

Välimäki Hannu, Tampereen evankelis-luterilaisten seurakuntien teollisuustyön ja yhteiskunnallisen työn historia 1960-1980.

Välimäki Mari, Avioliitto ja säätykierto 1600-luvulla.

Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahasto (2009):

Lähteenmäki Marja, Kangasala, Tammerkosken kansallismaisema

Vesterbacka Marko, professori Heikki Ojansuun Tyrvään murteen sanakirja

Tampereen yliopiston tukisäätiö (2009):

Mustanoja Liisa, Tampereen puhekieli (Suomen kieli)

Rantanen Keijo, Nokian tehdasyhdyskunnan historia (Suomen historia)

Mäntylä Mirja, Kartanot teollistuvassa Suomessa, esimerkkinä Kaukajärven kartano (Suomen historia)

8. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

Esimerkkinä onnistuneista ja mielenkiintoisista yhteistyöhankkeista haluan mainita kaksi meneillään olevaa projektia.

Äänimaisematutkimus, jossa yhteistyökumppaneina ovat Tampereen ammattikorkeakoulun Taiteen ja viestinnän yksikkö ja Tampereen yliopiston Musiikintutkimuksen laitos sekä Suomen Akustisen ekologian Seura. Tässä hankkeessa yhdistetään kahden eri tasoisen oppilaitoksen – yliopiston ja ammattikorkeakoulun osaaminen. Pirkanmaan äänimaisemat (<http://pirkanmaanaanaimaisemat.blogspot.com>) on äänimaisemien tallennus-, suojelu- ja tutkimushanke. Hankkeessa kartoitetaan kuvauksia ja huomioita Pirkanmaan alueen äänimaisemista. Taustalla on toive herätellä ihmisiä kuuntelemaan ympäristöään ja kiinnostumaan ympäristönsä äänistä. Pirkanmaan äänimaisemat-hanke toteutetaan Pirkanmaan alueella kevään ja kesän 2009 aikana.

Taide ja taudit – Taideaineiden ja Lääketieteen yhteistyöhanke Tampereen yliopistossa (<http://www.uta.fi/laitokset/taide/oppiaineet/taidejataudit.html>)

Vuonna 1999 aloitetussa hankkeessa tarkastellaan ilmiöitä uudenlaisesta näkökulmasta ja uudenlaisin menetelmin.

Taide ja taudit yhteisprojektin perustana ovat havainnot, joiden mukaan inhimillisten ongelmien tulkitsemisessa ja selittämisessä tarvitaan kovien ja pehmeiden tieteiden yhteistyötä. Lääketieteelle ei riitä biologisten ja kemiallisten prosessien selvittäminen ja taiteentutkimus puolestaan tarvitsee mm. lääketieteellisten diagnoosien tukea analysoidessaan taideteoksen syntymä.

Terveydellä ja sairaudella on sosiaaliset ja kulttuuriset syynsä. Erilaisia tauteja on kuvattu varmaan yhtä paljon kaunokirjallisuudessa kuin lääketieteellisessä tutkimuskirjallisuudessaakin. Taide on aina ollut avoin ja joustava väline, kun yhteiskunnallisissa kriisivaiheissa on kuvattu muutoksen vaikutuksia ihmisen fysiikkaan ja psyykeen. Toisaalta humanistisessa tutkimuksessa yleisemmin on kuvattu ja tulkittu demografisia muutoksia ("Kuolemalla on aina syynsä", "Nälkä vai tauti tappoi" - jos lainaamme paria esimerkkiä historiantutkimuksen otsikoista).

9. VERKOSTOITUMINEN JA KESKITTÄMINEN

Pirkanmaan ja samalla koko valtakunnan kulttuurintutkijoilla on useita eri verkostoitumiskanavia ja –mahdollisuuksia.

a) Tampereen yliopiston kulttuurintutkijoita yhdistää TACS –verkosto, joka on verraten löyhä, mahdollisimman vähän byrokraattinen yhteenliittymä, jossa kulttuurintutkijat keskustelevalt koko laajan sektorin alalla. **Tampereen yliopiston kulttuurintutkimuksen keskus** (Tampere Centre for Cultural Studies TACS) on 3.11.2005 perustettu yliopistossa toimiva monitieteinen oppiaine-, laitos- ja tiedekuntarajat ylittävä yhdysside. Keskuksen tavoitteena on lisätä vuorovaikutusta ja edistää kulttuurintutkimusta tieteenalojen, laitosten ja tutkimushankkeitten välillä. Keskuksen toimintaan ovat tervetulleita osallistumaan kaikki, jotka tutkimustyössään ja teoreettisessa suuntautuneisuudessaan keskittyvät yhteiskunnallisten ja kulttuuristen käytäntöjen merkitysvälitteisyyteen ja valtasuhteisiin. Sen ohjausryhmä on Tampereen yliopistossa, mutta on toistaiseksi vähän ulottunut yliopiston seinien ulkopuolelle. TACS on verkostoitunut valtakunnallisesti vuonna 2008 perustetun Kulttuurintutkimuksen seuran (aikaisempi Kulttuurintutkimuksen verkosto) kautta.

b) Tutkimus- ja koulutuskeskus **Synergos** on kauppakorkeakoulun ja kauppa- ja hallinto-tieteiden tiedekunnan palveluorganisaatio, jonka tarkoituksena on toteuttaa kauppatieteellistä tutkimustoimintaa kauppakorkeakoulun painopistealueilla ja soveltaa sitä käytäntöön palvelututkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeiden avulla. Viimeisten vuosien aikana yksikön keskeisiksi painopistealueiksi ovat kehittyneet palveluliiketoiminnan, erityisesti palveluinnovaatioiden sekä työhyvinvoinnin johtaminen. Tutkimus- ja koulutuskeskus Synergosin tavoit-

teena on edistää laadukasta ja asiakaslähtöistä liiketoimintaosaamista yksityisellä ja julkisella sektorilla sekä niiden yhteistoiminnassa yhteistyössä tiedekunnan laitosten ja oppiaineiden kanssa. Synergos harjoittaa maksullista palvelutoimintaa ja palkkaa henkilökuntaa sitä varten. Yksikön tulot muodostuvat palvelutoiminnan tuotoista eli yksikön toiminta rahoitetaan ns. täydentävällä rahoituksella. Yksikkö on toiminut täydentävän rahoituksen mukaisesti jo. vuodesta 1996 alkaen. Yksikkö on kulttuurintutkimuksen puolella tarjonnut palveluitaan kunnille erilaisten kulttuuriselvitysten tekijänä. Eräs uusimpia kulttuurintutkimuksen alan hankkeita on ollut Tampereen Filharmonian imagotutkimus. Olennaista on siis palveluliiketoimintaan kohdistuva tutkimus sekä public-private -yhteistyö liiketoiminnan edistämiseksi. Näissä hankkeissa tuo ns. konteksti on usein matkailu tai vaikkapa kulttuuri. Usein molemmat samanaikaisesti, koska kulttuuri eri ulottuvuuksineen on muodostumassa yhä keskeisemmäksi vetovoimatekijäksi matkailussa. Parhaillaan toteutetaan Tekesin rahoittamaa laajaa matkailuhanketta, joka kantaa nimeä Market-sensing matkailuyritysten ja niiden arvoketjujen kilpailuetuina. Hankkeessa on mukana osarahoittajina Tallink-Silja, Tampereen kaupunki, Ikaalisten Kylpylä ja muutama muu yritys. Hankkeen usealla osatutkimuksella on yhteytensä kulttuurintutkimukseen. Yksi osatutkimus kohdistuu Suomeen virolaismatkailijoiden kulttuurimatkailun kohdemaana. Aiheesta valmistuu kandi- ja pro gradu -työ. Kauppakorkeakoulussa toimivalla työhyvinvoinnin professori Marja-Liisa Mankalla on yhteistyötä kulttuuriorganisaatioiden kanssa työhyvinvoinnin kehittämiseksi kirjastoissa, kuntien kulttuuri- ja sivistystoimissa, mm. luentojen, kehittämisen ja työhyvinvointivalmentajakoulutuksen muodossa.

c) Alueellisen kehittämisen tutkimusyksikkö **Sente** on yksi Tampereen yliopiston yhdyskuntatieteiden laitoksen tutkimusryhmistä. Alueellisen kehittämisen tutkimusyksikön toiminta kohdistuu tutkimukseen. Sente osallistuu koulutukseen ja tekee soveltavia tutkimusprojekteja yhteistyössä strategisten ja tapauskohtaisten kumppaneiden kanssa. Tutkijat osallistuvat tarvittaessa strategia-työhön asiantuntijoina. Senten tutkimustoiminta kohdistuu yleisellä tasolla seuraaviin teemoihin:

- * Aluekehitys ja kehittäminen
- * Innovaatiopolitiikka, innovaatioympäristöt ja -järjestelmät

Erityisellä tasolla tutkimus kohdentuu seuraavasti:

- * Osaamisperustainen aluekehittäminen
- * Kaupunkiseutujen kilpailukyky ja elinkeinopoliittinen verkostoyhteiskunnassa
- * Johtajuus ja johtaminen aluekehittämisessä
- * Verkostot ja yhteisöt innovaatiojärjestelmissä ja aluekehittämisessä
- * Yksilöt ja pienet ryhmät aluekehittämisen kohteina ja resursseina
- * Terveydenhuollon innovaatiojärjestelmät

Yhteiskuntatutkimuksen instituutti on Tampereen yliopiston erillislaitos, jonka tehtävänä on harjoittaa ja edistää yhteiskuntaan kohdistuvaa korkeatasoista tutkimusta ja lisätä tieteenalojen välistä vuorovaikutusta. Sen osakeskuksina toimivat mm. **TAPRI** (Rauhan ja konfliktin tutkimuskeskus) ja **WRC** (Työelämän tutkimuskeskus).

d) muita yliopistotutkijoiden keskuudessa toimivia, myös kulttuurintutkimukseen perehtyneitä verkostoja ovat Lapsuuden ja perheen tutkimuksen yksikkö PerLa ja Transnationaalisuuden tutkimuksen yksikkö TRAP.

Tampereen yliopiston Lapsuuden ja perheen tutkimuksen yksikön tavoitteena on koota yhteen, vahvistaa ja edistää yhteiskuntatieteellisesti painottunutta lapsuuden ja perheen tutkimusta. Yksikkö on toiminut vuodesta 2001 alkaen.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yleis- ja yhteisverkostoksi on perustettu myös **Pirkanmaan maakuntakorkeakoulu**, joka imagollaan tullee kohentamaan korkeakoulututkimuksen tunnettavuutta ja keskinäistä vuorovaikutusta Pirkanmaan maakunnan alueella. Alueellisen kehitystyön painopisteet nousevat useimmiten paikallisista tarpeista. Korkeakoulutoiminnan seudulliset, keskeisiä klustereita edustavat neuvottelukunnat ovat kehittämisen yhteistyöfoorumia. Näissä esiin nousseita ituja kehitetään yhdessä koulutus- tai palvelutuotteiksi. Korkeakoulujen linkkinä seutukunnissa toimivat korkeakouluasiamiehet, joita tällä hetkellä on kolme: Virroilla (Helena Kairamo), Mänttä-Vilppulassa (Otto Huttunen) ja Ikaalisissa (Maj-Lis Läykki).

10. HUOMIOITA JA TOIMENPIDE- EHDOTUKSIA

Tutkimuksen kartoittaminen toi esiin joitakin yllättäviäkin elementtejä:

kulttuurintutkimuksen osuus on suhteellisen vähäinen koko tutkimuksen kentässä. Toisaalta kulttuurintutkimuksen käsite on niin laaja, että sen piiriin voi hyvällä tahdolla saada mahtumaan kaiken ihmiseen liittyvän tutkimuksen. Lähialueet eivät tunnu tuovan riittävästi haastetta kansainvälisyyteen tähtääville tutkijoille. Rahoituksen ohjautuminen lähialueiden tutkimukseen on myös epätasapainossa. Toki myös kansainvälisiin tutkimushankkeisiin liitetään usein yliopiston lähiympäristö soveltuvien osin.

Kulttuurintutkimuksen rahoitus on alueella suhteellisen vähäistä. Yllättävintä on Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahastosta myönnettyjen apurahojen suuntautuminen pääasiassa maakunnan tutkimusaiheiden ja kulttuurintutkimuksen ulkopuolelle. Hämeen historiantutkimusta tukeva Jalmari Finnen Säätiö tarjoaa alan tutkijoille turvallisen tutkimusrahoituksen. Siinä näkyy myös selkeästi paikallisuus.

Kulttuurintutkijoiden keskinäinen vuorovaikutus tuntuu olevan aktiivista ja erityisesti samanaikaisten tutkijoiden verkostoituminen hyvin tavallista. Tiedottaminen tutkimuksesta sitä vastoin on vielä suhteellisen vähäistä. Tämäkin tietojen keruu oli monin osin vaikeaa ja kovan työn takana. Nykyisessä informaatiotulvassa tutkimuskyselyt eivät innosta. Uudet, rakentumassa olevat atk-pohjaiset hakujärjestelmät (mm. SoleCris) tulevat tulevaisuudessa tarjoamaan mahdollisuuden saada tietoa enemmän ja helpommin, mutta toistaiseksi sekä muutosvastarinta että käyttöönottoaikeudet sekä hakujärjestelmien riittämättömyys estävät näiden täydellisen toimimisen.

Tampereen yliopiston rakennemuutos on meneillään ja siinä kiinnitetään huomiota mm. yksikköjen kokoon ja pienten yksikköjen toimintaedellytyksiin. Tällaisia rakennemuutoksia on jo tehty esim. Sosiaalitutkimuksen ja Yhdyskuntatieteiden laitoksella. Yksikkökoon kasvaessa yhteistyö eri oppiaineiden välillä tulee toivottavasti lisääntymään ja näin saavutetaan uusia vuorovaikutusetuja.

Vuorovaikutus eri toimijoiden välillä on tärkeää ja välttämätöntä myös globaalisti ajatellen. Uusien yhteistoimintaverkostojen luominen saattaa kuitenkin hajaannuttaa toimintaa entisestään, Jo nyt on olemassa useita yhteistoimintaverkkoja, joiden kehittäminen ja taloudellinen sekä henkinen tukeminen on oleellista valtakunnallisen näkyvyyden takaamiseksi.

LÄHTEET:

Haastattelut ja keskustelut¹:

Achté Pirjo, tiedotuspäällikkö, Tay
Ahola Kirsti, toimistos sihteeri, Tampereen Yliopiston Tukisäätö
Airila Susanna, tutkimusasiames, Tay
Harju Johanna, tutkimussihteeri, Tay
Ihonen Markku, opetuksen kehittämispäällikkö, Tay
Jussila Matti, erityisasiantuntija, Tay, Hallintokeskus
Järvinen Tuula, informaatikko, Yliopiston kirjasto, TAJU
Kairamo Helena, ylilehtori, PIRAMK
Kontukoski Maija, tutkija, Tay
Lahti Timo, hallintojohtaja, Tay, Hallintokeskus
Laurinoli Heikki, tiedetoimittaja Tay, Tiedotusyksikkö
Leisiö Timo, professori, Tay, Musiikintutkimuksen laitos
Malmi Timo, informaatiopäällikkö, Tay, Hallintokeskus
Mantere Markus, koordinaattori, Tay, Musiikintutkimuksen laitos
Mattila Markku, maakuntakorkeakoulupäällikkö, Pirkanmaan maakuntakorkeakoulu
Niemi Jarkko, yliassistentti, Tay, Musiikintutkimuksen laitos, Virtain kulttuurintutkimusaseman neuvottelukunnan puheenjohtaja
Pimiä Mauri, suunnittelupäällikkö, Tay
Pukkinen Leeni, informaatikko, PIRAMK
Takalo Tenho, kansainvälisten asioiden päällikkö, Tay, Hallintokeskus
Talvitie-Kella Tuuli, tutkija, Tay
Wahlfors Jarmo, johtaja, Tay, OTUKE
Wesslin Tiina, tiedottaja, Tay

¹ Lisätietoja voi saada myös seuraavilta kulttuurintutkimuksen keskeishenkilöiltä Tampereen yliopistossa (sähköpostiosoitteet muotoa etunimi.sukunimi@uta.fi):

<i>Alasuutari Pertti</i>	<i>kulttuuritutkimus</i>
<i>Haapala Pertti</i>	<i>historia</i>
<i>Heino Aarre</i>	<i>kirjallisuus</i>
<i>Huttunen Laura</i>	<i>sosiologia</i>
<i>Häkli Jouni</i>	<i>kulttuuri-identiteetti, kulttuurimaantiede</i>
<i>Jaakkola Jouko</i>	<i>paikallishistoria</i>
<i>Kivimäki Sanna</i>	<i>tiedotusoppi</i>
<i>Kunelius Risto</i>	<i>journalistiikka</i>
<i>Lahtinen Toni</i>	<i>taideaineet</i>
<i>Lehtonen Mikko</i>	<i>mediatutkimus</i>
<i>Lyytinen Anu</i>	<i>yhteiskuntatutkimus</i>
<i>Mäyrä Frans</i>	<i>informaatiotutkimus</i>
<i>Niemi Juhani</i>	<i>kirjallisuus</i>
<i>Nieminen Mika</i>	<i>tieteentutkija</i>
<i>Nikunen Kaarina</i>	<i>tiedotusoppi</i>
<i>Rajala Panu</i>	<i>draama</i>
<i>Sotarauta Markku</i>	<i>aluetiede</i>
<i>Tammi Pekka</i>	<i>kirjallisuus</i>
<i>Varpio Yrjö</i>	<i>kirjallisuus</i>

Sähköpostitiedotteet:

Ala-Uotila Esa, T&K-johtaja, PIRAMK
Haapala Pertti, professori, Tay, Historiatieteen ja filosofian laitos
Heino Perttu, tutkimusjohtaja, TAMK
Janhonen-Abreuah, Hille, tutkija, HY
Kallio Kirsi Pauliina, tutkijatohtori, Tay, Yhdyskuntatieteiden laitos
Kuusisto-Arponen, Anna-Kaisa, yliassistentti, Tay, Yhdyskuntatieteiden laitos
Laiho Marko, tutkimuspäällikkö, Tay, Synergos
Manka Marja-Liisa, professori, Tay
Ojalehto Ritva, rehtori, Tampereen kesäyliopisto
Pitkänen Pirkko, professori, Tay, Kasvatustieteiden laitos
Rantala Kyllikki, lehtori, Tay, Varhaiskasvatuksen yksikkö
Rastas Anna, YTT, Tay, Sosiaalitutkimuksen laitos
Suodenjoki Sami, Tay, Historiatieteen laitos
Uimonen Heikki, tutkijatohtori, Tay, Musiikintutkimuksen laitos
Valaskivi Katja, yliassistentti, Tiedotusopin laitos

Kirjallisuutta:

Aarnio Aulis 1999, Identiteettiä etsimässä. Kulttuuripoliittinen selvitys. Tampere: Pirkanmaan liitto
Alasuutari Pertti 2001, Laadullinen tutkimus. 3. uudistettu painos Tampere: Vastapaino

Ihonen Markku 2000, *Kulttuuripoliittikan kipuihin on lääkkeitä*. Aamulehti 26.11.2000,2.

Kulttuurintutkimus 1996. Johdanto. Toim. Jari Kupiainen & Erkki Sevänen. Jyväskylä: Gummerus.

Pirkanmaan maaseudun kulttuurin teemaohjelma. Työryhmä Raimo Rönholm, Eero Pylsy, Jouko Konsala, Antti Koironen ja Jukka Väissi, Virtain kulttuurintutkimuskeskuksen monisteita 5. Vammala 2000.

Rönholm Raimo ja Pylsy Eero: Kulttuuri-identiteetti ja henkinen hyvinvointi. Kotiseutuprojektin tutkimusraportti. TUTKIVI 24. Vammala 2000.

Suojanen Päivikki 1982. Kulttuurin tutkimuksen empiiriset menetelmät. Tampereen yliopiston kansanperinteen laitos. Moniste 4. Tampere.

Kulttuurintutkimuksen internetaineistoja:

<http://tutkielmat.uta.fi/> (tarkistettu 20.4.2009)

[http://www.piramk.fi/cms/web.nsf/\\$all/1C5C3F95CF3D6002C225738400289447](http://www.piramk.fi/cms/web.nsf/$all/1C5C3F95CF3D6002C225738400289447) (tarkistettu 20.4.2009)

<http://www.protsv.fi/th/finne/> (tarkistettu 20.4.2009)

<http://www.skr.fi/default.asp?docId=12642> (tarkistettu 20.4.2009)

http://www.tamk.fi/fi/WWW/TUTK/tutkimus_ja_kehitys.html (tarkistettu 20.4.2009)

<http://www.tut.fi/public/index.cfm?MainSel=17767&Sel=17467&Show=29429&Siteid=0> (tarkistettu 20.4.2009)

<http://www.tut.fi/public/index.cfm?MainSel=3&Sel=3&Show=3&Siteid=0> (tarkistettu 20.4.2009)

<http://www.uta.fi/laatu/yhteiskunta.html> (tarkistettu 20.4.2009)

<http://www.uta.fi/laitokset/taide/oppiaineet/taidejataudit.html> (tarkistettu 20.4.2009)

https://solecris.uta.fi/crisyp/disp/_/fi/welcome/nop?menuid=0&kieli=0 (tarkistettu 20.4.2009)

<http://www.uta.fi/tukisaatio/> (tarkistettu 20.4.2009)

<http://www.uta.fi/tutkimus/julkaisut/index.html> (tarkistettu 20.4.2009)

LIITE 1

Tampereen yliopiston pro gradu- ja lisensiaatintutkielmat laitoksittain (suluissa hyväksymisvuosi)

Historiatieteen ja filosofian laitos (8):

Eerola Elina, Taiteilijakodit taiteilijakuven peleinä. Emil Wikströmin, Pekka Halosen ja Axel Gallénin ihanteiden toteutuminen rakentamiensa taiteilijakotien välityksellä 1892-1902. (2008)

Heikkilä Marjo, Aurejärven kylä natisee liitoksissaan. Kurulaisen maakirjakylän hajoaminen kulmakunniksi 1859-1925. (2001)

Jokinen Jussi, KIISTELTY KIRKKOTAIDE YHTEISKUNNAN ILMAPUNTARINA - Tampereen tuomiokirkon freskoista ja Oriveden kirkon alttarireliefistä käytyjen keskustelujen yhteiskunnalliset ulottuvuudet. (2009)

Kallio Maarit, Tilaa hulluudelle. Pitkäniemen keskusmielisairaalan arkkitehtoninen muotoutuminen 1800-luvun lopulta 1910-luvulle. (2007)

Leppänen, Jarno, SODAN JALOISTA NOKIALLE: SOK:n Nokian tehtaot 1940-1960. (2005)

Leskinen Juha, "Vihreää vai punaista". Tampereen vasemmiston osallistuminen paikalliseen ympäristökusteluun 1950-luvulta 1990-luvulle. (2008)

Mäkelä Vilhelmiina, Lempäälän Rantoisten jakokunnan kulttuuriympäristön kehitys ja representaatiot. (2008)

Raipala Liisa, Talvi- ja jatkosota Hämeenkyrössä aikalaiskokijoiden muistamana. (2003)

Informaatiotutkimuksen laitos (4):

Hjelm Jari, Toisen asteen ammatillisten opettajien lähdemaisema: information horizons – tutkimus Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksessa. (2006)

Lehtovirta Maaret, PIKI-verkkokirjaston käyttö. Kyselytutkimus 2005. (2006)

Pihlaja Annika, Tehtaiden kirjastotoiminta ja sen tavoitteet Hämeessä 1890-1920. (2008)

Virtanen Sinikka, Henkilöstön henkinen hyvinvointi. Laadullinen tutkimus neljästä yleisestä kirjastosta Pirkanmaalla. (2000)

Johtamistieteiden laitos (2):

Järvi Susanna, Peruskoulun rehtorit muutosjohtajina: Case. Tampereen kaupungin yhtenäiskoulut vuonna 2007. (2008)

Vuorinen Mari, Organisaation kehittäminen muutoksessa. Case: Tampereen kaupungin energialiiketoiminat. (2008)

Kasvatustieteiden laitos (8):

Antila Heli, Turvallista ja itsetuntoa vahvistavaa koulunkäyntiä – kyläkoulu oppimiskokemuksena. (2008)

Carpelan-Tiaskorpi Margit, Luovaa tanssia hurmiollisesti ja yli hilseen. (2004)

Fordell Heidi, "Se monikulttuurisuus on usein kupla." – Aikuisten maahanmuuttajien opettajien käsityksiä monikulttuurisuuskasvatuksesta. (2008)

Kangaskoski Päivi, Vailla ammatillista tutkintoa olevien aikuisten koulumuistot (2006)

Lehtinen Anu, Ovatko suomalaiset todella tätä mieltä? Maahanmuuttajat ja maahanmuuttajakoulutus Tampereella. Do Finns really think this way? Immigrants and Immigrant Education in Tampere. (2002)

Rantala Irmeli, Nuorten syrjäytymistä ehkäisevät hankkeet Tampereen seudulla. (2006)

Sallinen Anne, Kokemus kypsyttää konkariksi. Kansalaisopistojen päätoimisten tekstiilityön opettajien ammatillinen kehittyminen (2006)

Tuhkanen Minna, Pienluokka koulukulttuurisesti poikkeavien tukena. Tapaustutkimus Moision koulussa. (2000)

Kieli- ja käännöstieteiden laitos (6):

Hietikko Anne, Äetsän tiennimet. (2008)

Koskimaa Leena, Paikalliset reaaliajat: Tampereen yliopiston opiskelun sanakirja venäjäksi. (2003)

Männikkö Anna-Maria, Pirkanmaan lukioiden ja yläasteiden äidinkielen ja kirjallisuuden opettajien kieli-
asenteita sekä näkemyksiä norminmukaisesta ja siitä poikkeavasta kielestä. (2003)

Mäntynen Anna, Tulkin muotokuva. Asioimistulkin rooli ja toiminta työvoimaviranomaisen näkökulmasta.
(2003)

Nokireki Johanna, "Hyvää neekerin päivää!" – Maahanmuuttajatoiminnan ja -kokemusten diskurssianalyyt-
tistä tarkastelua Aamulehden maahanmuuttajat-sivulla. (2008)

Perälä Riikka, Pirkanmaan parturi-kampaamoiden toiminimien nimistötieteellinen analyysi. (2002)

Musiikintutkimuksen laitos (6):

Aronen Anita, 1-, 2- ja 3-rivisen harmonikan soittaminen Virroilla arkistoaineiston valossa (2009)

Jokinen Timo, Tammerkoski Twist and Shout. Tamperelaisten kitarabändien toiminta 1960-luvun alussa.
(2001)

Okkonen Heidi, Romaniperinteen siirtyminen nykypäivänä Suomen romanien lasten- ja kehtolauluperin-
teen näkökulmasta tarkasteltuna (2003)

Rantanen Saijaleena, Käy eespäin väki voimakas! – Joukkolaulu suurlakkotapahtumissa Tampereella ja
Helsingissä 1905. (2007)

Sarmas Iiris, Trumpettimania - Raimo Sarmaksen musiikillinen elämäkerta ja pedagogisia näkemyksiä
luovuusnäkökulmasta. (2003)

Seppänen Anne, Kansantanssi ja kulttuurinen identifioituminen. Diskurssi-analyttinen kuvakulma Pispalan
Sottiisiin. (1995)

Opettajankoulutuslaitos (6):

Autio Irma, Päiväkodin henkilökunta organisaatiokulttuurin rakentajana. (2000)

Jämbäck Mari, "Helenen huoneessa" – Ympäristökokemusten käsittely taiteellisen toiminnan avulla. (2008)

Kataja Ritva ja Nyström Tiina, Asennoituminen kulttuuriopetukseen – tutkimus viidennen luokan saksanlu-
kijoitten ja heidän opettajiensa asenteista. (1999)

Kauko Terhi ja Häkkinen Saija, "Kaikki päivät on yhtä oppilashuoltoa." Maahanmuuttajataustaisten oppilai-
den oppilashuollon erityispiirteitä Tampereella. (2007)

Peltola Sanna, MAAHANMUUTTAJATAUSTAISET OPPILAAT SUOMALAISESSA PERUSKOULUSSA. Tutkimus
maahanmuuttajataustaisten lasten opetusjärjestelyistä ja monikulttuurisen koululuokan arjesta. (2004)

Poskiparta Hannele, Maahanmuuttajan kohtaaminen koulussa: luokanopettajan asennoituminen ulkoma-
laisiin ja ulkomaalaislasten opettamiseen. (1999)

Sosiaalityön tutkimuksen laitos (5):

Kähkölä Katariina, Etelä-Pirkanmaan nuorten elinolojen kehittäminen - Elinolojen kehittämissuunnitelma
nuorten elinoloselvityksen sekä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden haastattelututkimuksen perus-
teella. (2005)

Saarni Mirja, Oppilaskuntatoiminnan merkitykset. Tamperelaisten yläasteiden ja lukioiden oppilaskuntien
puheenjohtajien oppilaskuntatoiminnalle antamat merkitykset. (2004)

Seppänen Hilka, "Ei ole kenelle puhua." Ammattiin opiskelevien nuorten eläytymiskertomusten diskurssi-
analyttinen tarkastelu (2005)

Toivonen Mari, Kansalaistalo Mansikkapaikka. Tapaustutkimus yhdyskuntatyöstä. (2008)

Tuominen Tuula, "VAATII NIIN PALJON, ETTÄ VOI KUTSUA JOTAKIN PAIKKAA KODIKSEEN." Maahanmuuttaja-
naisten ajatuksia kodista ja kaupunkitilasta. (2006)

Sosiaalitutkimuksen laitos (6):

Hokkanen Mari, "Se on niinkun tietonen valinta mulle." Tutkimus nuorten aikuisten maalla asumisesta. (2004)

Koistinen Ari, Homma hanskassa - tapaustutkimus eläkeikäisistä tamperelaisista palvelukeskuksessa kävijöistä, heidän arkielämästään ja kulttuuristaan. (1999)

Laitila Anna, Haastattelututkimus korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien sopeutumiskokemuksista Tampereella. (2006)

Pöyhönen Elina, Ohjaus murroksessa yliopistossa. Tampereen yliopiston opetus- ja ohjaustahojen näkemyksiä yliopisto-opiskeluun ja opintojen ohjaukseen kohdistuvista muutoksista. (2005)

Saukko Merja, Se tosiaan vaihtelee, se elämänkulku – Lastensuojelun jälkihuolto ja palvelut Ylä-Pirkanmaalla. (2008)

Vainio Sanna, Monikulttuurisuustyön menetelmät ja merkitykset Tampereen Tyttöjen Talolla. Tutkimus maahanmuuttajatyttöjen ryhmästä. (2008)

Taideaineiden laitos (3):

Pehkonen Marika, Digitaalinen media taideinstituution arjessa. Digitaalisen median käyttö ja sisältötuotannon mahdollisuudet tamperelaisissa taideinstituutioissa. (2004)

Strand Heini, Rollon kollit. Maskuliininen ja paikallinen identiteetti Tulenkantajien sanoituksissa. (2008)

Vakkala Marika, Teemat ja motiivit Pirkanmaan kirjoituskilpailun novelleissa 1950-luvulta 1990-luvulle. (2003)

Taloustieteiden laitos (2):

Lehtinen Päivi, Kuntien välinen laskutus koulutuspalveluissa, esimerkkinä Tampereen kaupungin perusopetus. (2005)

Sarka Mari, Ympäristövastuullisuus osana organisaatiokulttuuria, esimerkkiyhteydenä Tampere-talo. (1999)

Tiedotusopin laitos (5):

Aalto Satu, Tiedotteet jutun juurina. Tampereen kaupungin mediajulkisuuden syntyminen paikallisviestimissä (2005)

Koski Kimmo, Aamulehden lehti uudistus: Sanomalehden uudistusprosessin syitä, suuntia ja seurauksia. (2008)

Nikkilä Arja, Paikallislehti perhealbumina: paikallislehden valokuva ja valokuvaavan toimittajan työ. (2003)

Saarinen Miia, Opiskelu Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksella ja Tukholman yliopiston JMK:lla. Opintojen rakenteen ja kulttuurin vertailu. (2003)

Vänttinen Vesa, Toimittajien näkemyksiä verkkojournalismin uskottavuudesta (2004)

Yhdyskuntatieteiden laitos (15):

Alakoski Marko, Kuntien Internet-palvelut Pirkanmaalla. (2004)

Koponen Mikko, Pirkanmaan liiton ja seutukuntien yhteistyö - kehittämisenäkemyksen yhteensovittaminen käytännössä (2008)

Kurkela Marja Kerttu, Osuuskunta kylätoiminnassa tapausesimerkinä Rämsöön kyläosuuskunta. (2007)

Kurko Ninni, Kunnat osaamisen ja innovaatioiden kehittäjinä kansainvälistyvässä toimintaympäristössä. (2007)

Numento Tomi, Pirkanmaan liitto, kansalaiset ja maakunnan kehittäminen. Virastojen ajasta kohti laajapohjaisempaa maakunnan kehittämistä Pirkanmaalla. (1998)

Peltomaa Juha, Kauhean suuri ihme ja hämmästyks - tapaustutkimus asiantuntijuuden kyseenalaistumisesta Kangasalan Kirkkojärvellä (2008)

Poutiainen Timo, Jotain pysyvää? - Kuuden Pirkanmaalla toteutetun yhteistyötyypin aluekehityshankkeen laadulliset vaikutukset. (2002)

Routa-Lindroos Satu, Tampereen ympäristöpolitiikan merkitys energiansäästöön arkikäytäntöihin Johanneksen koulussa ja tilakeskuksessa. (2007)

Ruokolainen Olli, Kulttuuri ja aluekehittäminen – Luova Tampere –ohjelma uusien mahdollisuuksien avajana. (2008)

Saarin Eeva, "Surullista, sillä olisi hyvä että tämä paikka jaksaisi elää." – Tutkimus pienten kuntien nuorten kotiseutuidentiteetistä. (2009)

Santaaja Minna, Kohtaamispaikka Moreenia. Toimintatutkimus ympäristötietokeskuksen ja tamperelaisten ympäristö- ja luontojärjestöjen ekokumppanuudesta. (2005)

Suomalainen Suvi, Kun kansalainen kuolleen kalan löysi – Paikalliset lehdet asukkaiden ympäristöosaamisen areenana. (2000)

Suoranta Milja, Kulttuuri osana kansainvälistyvän kaupungin markkinointia – case Tampere. (2001)

Terhelä Jonna, Koulujen materiaalien toimintojen järjestäminen ja oppilaiden ympäristötietoisuus Pirkanmaan ala-asteilla: ympäristökoulujen ja muiden koulujen vertailu. (2001)

Vihelä Jenni, Päätöksentekijöiden muutosvastarinta tapaus Tampereen kaupunki. (2008)

LIITE 2

TUTKIVI (Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusaseman raportteja)

1. Jaakko Kajaste: Soitteita ja sanoituksia I. 1993.
2. Koiranen Antti (toim.): Pertti Ylä-Tulijoen sävellyksiä harmonikalle. 1994.
3. Jaana Nieminen: Kansallisesta jakautumisesta kunnalliseen eheytymiseen. Vuoden 1918 sota Virroilla. 1994.
4. Matti Majjala: Puheita perinteestä ja laulusta. 1994.
5. Antti Koiranen (toim.): Veera Pähnapuu. Setukaisten kansanlauluja. 1995
6. Jaakko Kajaste: Soitteita ja sanoituksia II. 1995
7. Aila Sipilä (toim.): Kotiseututietoa Virtain Vaskivedeltä. 1995.
8. Marjatta Ripsaluoma: Elämää näyttämöllä. Harrastajateatteria Virtain Hauhuulla, Monoskylässä ja Killinkoskella vuoteen 1939. 1995.
9. Antti Koiranen (toim.): Kansantanssi tutkimuskohteena. 1996.
10. Ilvespakka – Lehtinen – Koiranen (toim.): Kálmán Horváth – Sävelmiä ja tunnelmia. 1996.
11. Antti Koiranen (toim.): Virtain viemisiä ja Euroopan tuliaisia. I.K. Inhan 130-vuotisjuhlaseminaari. 1996.
12. Sirpa ja Antti Koiranen (toim.): Väinö Koro. Hongan testamentti. 1996.
13. Sirpa ja Antti Koiranen (toim.): Irma Huovinen. Elämäni Enossa ja Epilogi. 1997
14. Antti Koiranen (toim.): Kansantanssi arkistoissa. 1997.
15. Aila Sipilä (toim.): Hymystä hämäryyteen. Matti Kosken runoja. 1997.
16. Jyrki Käppi: Puutalojen Virrat. 1998.
17. Jyrki Käppi: INKA. 100 vuotta nauhateollisuutta 1898-1998. 1998.
18. Antti Koiranen ja Liisa Saikkonen (toim.): Soininkylä. 1998.
19. Antti ja Sirpa Koiranen – Ilpo Nikkanen (toim.): Taaperniemes hämäreimäs. Muistelmia Muolaan Taaperniemen koulupiiristä. 1999-
20. Jarkko Niemi: Nyenei nyenyanggi`sho". Songs of the Real Nenyang. Songs of the Yenysey Nenets performed by Lyubov` Prokop`yevna Nenyang-Komarova. 1999.
21. Marjo Huusko: Maahanmuuttajien vastaanotosta ja koulutuksesta. 1999.
22. Antti Koiranen (toim.): Kansantanssin tutkimus: arkistot, menetelmät, teorit. 2000.
23. Heli Väisänen (toim.): Kertomuksia Koskien kylästä. Uurasten kyläkirja. 2000.
24. Raimo Rönnholm – Eero Pylsy: Kulttuuri-identiteetti ja henkinen hyvinvointi. 2001.
25. Aila Sipilä (toim.): Kotiseututietoa. 2001.
26. Antti Koiranen (toim.): Haapalaisen Mikon ja muiden sävellyksiä Ruovedeltä. 2001.
27. Antti ja Sirpa Koiranen et al. (red.): Språk, kultur och retorik. 2002.
28. Marjo Heikkilä: Aurejärven kylä natisee liitoksissaan. 2002.
29. Kalksalo-seura ry. (toim.): Kalksalo. Kylä Lumivaarassa. 2003.
30. Antti, Juho ja Topi Koiranen (red.): Pelimannimusiikkia Pirkanmaalta. 2003.
31. Antti, Juho ja Topi Koiranen (red.): NORDLEK spelar tillsammans. 2003.
32. Antti Koiranen (toim.): Kansantanssin koulutusta ja tutkimusta Suomessa ja Virossa. 2004.
33. Antti Koiranen ja Hannu Tommola (toim.) Viola Malmi. Elämäni tanssi. 2005.
34. Ilkka Mäkinen (red.): Bokvurmen i Tammerfors. Lantmätare Gustaf Adolph Tuderus (1766-1817) bibliotek. 2005.
35. Antti Koiranen ja Markus Mantere (toim.): Musiikillisia maailmankuvia Virroilta. Kenttätutkimusraportti. 2006.
36. Antti Koiranen (toim.): Virtain Valkeajärveltä Vianaan I.K. Inhan matkassa. 2006.

37. Merja Saukko. "SE TOSIAAN VAIHTELEE.. SE ELÄMÄNKULKU". Lastensuojelun jälkihuolto ja palvelut Ylä-Pirkanmaan seutukunnassa. 2008.
38. Heikki Kellomäki: Rautatie tuli – ja meni. Porin-Haapamäen rautatie Virroilla. 2008.
39. Maija Myllykangas: Äitsemme Vuokkiniemi. 2009.
40. Anita Aronen: 1-, 2- ja 3-rivisen harmonikan soittaminen Virroilla arkistoaineiston valossa. 2009.

Monisteita-sarja:

1. Antti Koiranen (toim.): Aina oppii, kun on kotoa pois. Rauni Isoniemen kokoamia sananparsia. 1997
2. Minna Härkönen – Antti Koiranen (toim.): Härköskylän sanomat 2. 1997
3. Viljo Hänninen: Eletyn elämän "kuvioita". 1999
4. Virtain kasalaisopiston sekä-että-paja: Hipposia. 2000.
5. Rönholm – Pylsy – Koiranen – Konsala – Väissi: Pirkanmaan maaseudun KULTTUURIN TEEMAOHJELMA. 2000
6. Maija Myllykangas: Nokkahuilupuu. 2007
7. Antti Koiranen (toim.): Meil Karjalas sanottii tälviisi... Sanontoja ja sananparsia KARJALAISEN KANSAN SUUSTA Kanneljärven Mustamäeltä. Muististaan tallentanut Margit Vähävuori. 2007

Virtain tutkimuksia –sarja:

1. Kimmo Kontio – Harri Mikkonen: Äijänneva. Suomen ainoa suonaapuristo.1987.
2. Päivikki Suojanen (toim.): Musiikkikulttuurin kenttätutkimusta Virroilla. Loppuraportti 1988. 1988.
3. Marja Saanilahti – Kari Nahkola (toim.): Virtolaista venytystä. Yleisgminaatio ja svaavokaali Vaskiveden murteessa. 1988.
4. Marja Saanilahti – Kari Nahkola: Vaskiveden murrekirja. 1988.
5. Päivikki Suojanen (toim.): Soivat Virrat. Musiikkikulttuurin tapausanalyysseja. 1989.
6. Anne Sannikka: Tämän kirjan haluaisin lukea. Suomalaisten ja unkarilaisten lukemisharrastus, mielikirjat ja kirjalliset odotukset 1987. 1990.
7. Marja Saanilahti – Kari Nahkola (toim.): Kielen vaihtelu ja puhujan valinnat. Tutkimuksia virtolaisten kielenkäytöstä, murteentuntemuksesta ja kielellisistä asenteista. 1990.
8. ei ilmestynyt.
9. Antti Koiranen (toim.): Maalaislauluja Virtain kaupungista. 1990.
10. Eija Kukurainen (toim.): Ottanna vie! Virtolaista perinnettä. 1990.
11. Marja Saanilahti – Kari Nahkola: Koululaisslangi Virroilla. 1991.

Myynti /Distribution:

Tampereen yliopiston Virtain kulttuurintutkimusasema
Palolammintie 361, 34 800 VIRRAT+358 3 485 1952, faksi +358 3 485 1954
virtain.kulttuurintutkimusasema@uta.fi
Tampereen yliopiston julkaisujen myynti TAJU
PL 617, 33 101 TAMPERE
+358 3 215 6055, faksi +358 3 215 7150
taju@uta.fi

Pirkanmaan ammattikorkeakoulun Tampereen konservatorion Pirkanmaan kulttuuriin liittyvät opinnäyte-työt

Rask Anu, Musiikillinen makumatka : vuorovaikutuksellinen koululaiskonsertti. (2008)

Jännes Riitta, Oppilaiden musiikillinen ja taidollinen kehitys soittajaisten valossa (2002)

Martikainen Petra & Mäkeläinen Varpu, Kehossa sykkii ja laulu raikaa - tanssijalkaa vipattaa : musiikkitaito-projekti Tampereen konservatorion tanssioppilaiden kanssa lukuvuonna 2002-2003 (2003)

Sirén Paula, Urku ja tähti : Viinikan kirkon urut osana kirkon taiteellista kokonaisuutta. (2003)

Kuotila Carla & Virtanen Laura, Pirkanmaan ammattikorkeakoulun/ Musiikin ja Tampereen konservatorion kirjaston kamarimusiikkikokoelma ja sen mahdolliset puutteet (2003)

Eerilä Harri, Musiikkiluokkalaisten vanhempien odotuksia ja näkemyksiä musiikin oppilasarviointista peruskoulun ala-asteella (2003)

Kopra Maiju, "Kerran klemetiläinen, aina klemetiläinen?" : tutkimus nuorison orkesterileirin soittajista. (2007)

Koskinen Sandy, Tampereen Huiluklubi ry : yhdistyksen 25-vuotinen taival (2006)

Lamminen Heidi & Siltanen Maarit, "Don't worry, be happy" : Body percussion -projekti Tampereen konservatorion musiikin perusteet 2a -ryhmien kanssa lukuvuonna 2003-2004. (2004)

Lantto Johanna, Kuorolevyn kustannukset : tapaustutkimus: Kangasalan Karjalakuoron joululevy. (2007)

Laukkanen Johanna, Ahistaa! : tutkimus Tampereen konservatorion ja Pirkanmaan ammattikorkeakoulun musiikin ammattiopiskelijoiden stressistä ja ahdistuksesta. (2007)

Nuorsaari Anna, Maija Salon musiikkikoulu - musiikin iloa ja luovuutta: katsaus musiikkikoulun toimintaan ja musiikin harrastamiseen musiikkileikkikoulun jälkeen. (2007)

Saarenoja Anna, "Tämäkö muka pubivisa?" : Tapaustutkimus pubivisasta, jonka toteuttamisessa hyödynnettiin teatterin ilmaisukeinoja. (2008)

Turunen Satu, Pedagogisten aineiden muutokset Tampereen konservatoriossa ja PIRAMK/Konservatoriossa vuosina 1991-2001 aikuisopiskelijoiden ja pianonsoiton opettajan näkökulmasta. (2003)

Vuorentausta Jenni, Prima vista -soiton testaaminen kehityspsykologian valossa: Tampereen konservatorion musiikkioipiston pianonsoiton kurssisuoritusmenetelmän tarkastelua. (2002)

PIRKANMAAN LIITON JULKAISUT JA SELVITYKSET

Julkaisuluettelossa on mainittu ainoastaan 2000-luvulla ilmestyneet julkaisut. Julkaisuluettelo ajalta 1991-2008 löytyy kotisivuiltamme osoitteesta: <http://www.pirkanmaa.fi/julkaisujentilaus.html>

Sarja A: PÄÄJULKAISUT

A	29	Pirkanmaan vuosikirja 2000	2000
A	30	Pirkanmaan maakuntasuunnitelma 2001+	2000
A	31	Pirkanmaan vuosikirja 2001	2001
A	32	Pirkanmaan maakuntaohjelma 2001+	2001
A	33	Pirkanmaan vuosikirja 2002	2002
A	34	Pirkanmaan vuosikirja 2003	2003
A	35	Pirkanmaan maakuntaohjelma 2003-2006	2003
A	36	Pirkanmaan vuosikirja 2004	2004
A	37	Pirkanmaan vuosikirja 2005	2005
A	38	Pirkanmaan vuosikirja 2006	2006
A	39	Pirkanmaan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2006-2007	2005
A	40	Pirkanmaan maakuntasuunnitelma 2005+	2005
A	41	Pirkanmaan maakuntaohjelma 2007-2010	2006
A	42	Pirkanmaan vuosikirja 2007	2007
A	43	Pirkanmaan 1. maakuntakaava 2007 kaavaselostus ja liiteosa	2007
A	44	Pirkanmaan 1. maakuntakaava 2007 kartta. Valtioneuvosto vahvistanut 29.3.2007	2007
A	45	Pirkanmaan vuosikirja 2008	2008
A	46	Pirkanmaan vuosikirja 2009	2009

Sarja B: ERILLISSELVITYKSET JA TUTKIMUKSET

B	53	Pirkanmaan linja-autoliikenteen palvelutaso	2000
B	54	Tunnuslukuja Pirkanmaan kuntien talouden kehityksestä 1993-1999	2000
B	55	Tietoliikenneverkkojen nykytila Länsi-Suomen allianssin alueella	2000
B	56	Telefonkommunikationsnätens nuläge i västfinländska alliansens fem landskap	2000
B	57	Kunnalliset verkkopalvelut Länsi-Suomen Allianssin viidessä maakunnassa, eLSA-hankesuunnitelma	2001
B	58	Uusyrityäjyyden edistäminen Pirkanmaalla. ESR-rahoitteisten projektien arviointi ohjelmakaudella 1995-1999	2001
B	59	Esiselvitys matkailun teemaohjelmaa varten	2001
B	60	Yritysten perustaminen ja lopettaminen Pirkanmaalla	2001
B	61	Kulttuuri Pirkanmaa 2001	2001
B	62	Pirkanmaan kuntien talouden kehitys 1994-2000, Yleiskatsaus ja tunnuslukuja	2001
B	63	WFA-alueen luontomatkailustrategia	2001
B	64	Pirkanmaan alueellinen kehitys. Seurantaraportti 2001	2001
B	65	Virtuaalikalansalaisopiston kehittämissuunnitelma Länsi-Suomen allianssin viiden maakunnan alueella 2002-2004	2001
B	66	Utvecklingsplan för det virtuella medborgar och arbetarinstitutet i västra Finland allians fem landskap 2002-2004	2001
B	67	Virtuaalisen ammattikorkeakoulun rakentaminen Länsi-Suomen allianssin viiden maakunnan alueella. Hankesuunnitelma	2001
B	68	Anläggande av virtuell yrkeshögskola inom fem landskap i västra Finland allians. Projektplan	2001
B	69	Pirkanmaan teknologian suunta 2001 –ohjelma. Tulevaisuustiedosta kilpailuetua	2001
B	70	Maaseudun yhteisövalmennuksesta sähköisiin terveydenhoidon palveluihin Länsi-Suomen allianssin viiden maakunnan alueella. Hankesuunnitelma	2001
B	71	Från kollektiv förberedelse till elektroniska hälsövärdstjänster på landsbygden i västra Finland allians fem landskap. Utvecklingsprojektplan	2001
B	72	Utvecklingsplan för läromedelsverkstäder i svenskfinland på grund av kartläggning av möjligheter till digital läromedelsproduktion i Sydösterbotten	2001
B	73	Aluesuunnittelun paikkatietojärjestelmä Länsi-Suomen allianssin viidessä maakunnassa. Apa-hankesuunnitelma	2001
B	74	Regionplaneringens lägesdatasystem i Västra Finland Allians fem landskap. APA-projektplan	2001
B	75	Informaatio-/yhteisöjärjestelmän rakentaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa Länsi-Suomen Allianssin alueella. Loppuraportti	2001
B	76	Att bygga upp ett informations-/kollektivt datasystem för social- och hälsövärdet inom västra Finland Allians område	2001
B	77	Tietoverkkojen hyödyntäminen pk-yritysten liiketoiminnassa Länsi-Suomen Allianssin viiden maakunnan alueella. Hankesuunnitelma	2001
B	78	Informationsteknologins och datanätens betydelse i små och medelstora företags affärsverksamhet i västra Finland Allians fem landskap. Utvecklingsprojektplan	2001
B	79	WFA uudelle vuosituonnelle 2001-2004. Länsi-Suomen Allianssin kehittämissasiakirja	2002
B	80	Pirkanmaan asiointi- ja vaikutusalue tutkimus 2000	2002
B	81	WFA i det nya årtusendet 2000-2004. Utvecklingsdokument för västra Finland Allians	2002
B	82	Pirkanmaan kuntien talouden kehitys 1995-2001. Yleiskatsaus ja tunnuslukuja	2002
B	83	Pirkanmaan energiatase ja kasvihuonekaasupäästöselvitys	2002
B	84	Pirkanmaan kuntien talouden kehitys 1995-2002	2003
B	85	Pirkanmaan maakuntaohjelman seurantaraportti 2003	2003
B	86	Pirkanmaan puutuotemietalalan strategia 2003-2006	2003
B	87	Pirkanmaan kuntien talouden kehitys 1996-2003	2004
B	88	Pirkanmaan laajakajastrategia	2005
B	89	Natura 2000. Selvitys Pirkanmaan 1. maakuntakaavan maankäyttötarkaisujen vaikutuksista Pirkanmaan Natura 2000 –verkoston alueiden luontoarvoihin	2005
B	90	Pirkanmaan aluerakenne. Keskusverkko 2002 ja suunnitelma 2020	2005
B	91	Pirkanmaan kuntien talouden kehitys 1997-2004. Yleiskatsaus ja tunnuslukuja	2005
B	92	Tampereen seudun osaamiskeskusohjelman arviointi	2005
B	93	Pirkanmaan kiinteät muinaisjäänneökset osat I ja II	2005
B	94	Pirkanmaan muuttoliike ja muuttajat	2005
B	95	Maaseudulla asumisen laatu ja kehittäminen	2006
B	96	Pirkanmaan kuntien talouden kehitys 1998-2005. Yleiskatsaus ja tunnuslukuja	2006
B	97	Pirkanmaan maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt	2006
B	98	Pirkanmaan väestömuutokset 2005 ja työssäkäyntiliikenne 2003	2006
B	99	Alueellisen innovaatiojärjestelmän vaikutus uuden tiedon tuottamiseen ja alueen kilpailukykyyn	2007
B	100	Pirkanmaan kuntien talouden kehitys 1999-2006. Yleiskatsaus ja tunnuslukuja	2007

B	101	Pirkanmaan maakuntaohjelman seurantaraportti 2003-2006	2007
B	102	Pirkanmaan kulttuurin toimenpideohjelma	2007
B	103	Pirkanmaan arvokkaat harjualueet	2007
B	104	Pirkanmaan seutukuntien ajankohtaiskatsaus	2007
B	105	Pirkanmaan tavoite 2 -ohjelman 2000-2006 loppuarviointi	2007
B	106	Pirkanmaan innovaatiostrategia, tiivistelmä	2008
B	107	Tampere Region Innovation Strategy	2008
B	108	Pirkanmaan kuntien talouden kehitys 2000-2007. Yleiskatsaus ja tunnuslukuja	2008
B	109	Pirkanmaan maahanmuuttopoliittinen puiteohjelma	2008

Sarja C: HALLINTOON LIITTYVÄT JULKAISUT

C	24	Pirkanmaan liiton toimintakertomus vuodelta 1999	2000
C	25	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2001-2003	2000
C	26	Pirkanmaan liiton toimintakertomus vuodelta 2000	2001
C	27	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2002-2004	2001
C	28	Pirkanmaan liiton toimintakertomus vuodelta 2001	2002
C	29	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2003-2005	2002
C	30	Pirkanmaan liiton valmiussuunnitelma	2003
C	31	Pirkanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2002	2003
C	32	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2004-2006	2003
C	33	Pirkanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2003	2004
C	34	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2005-2007	2004
C	35	Pirkanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2004	2005
C	36	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2006-2008	2005
C	37	Pirkanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2005	2006
C	38	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2007-2009	2006
C	39	Pirkanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2006	2007
C	40	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2008-2010	2007
C	41	Pirkanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2007	2008
C	42	Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2009-2011	2008
C	43	Pirkanmaan liiton tilinpäätös vuodelta 2008	2009

Sarja D: YHTEISTYÖJULKAISUT

D	49	Kokemäenjoen kestävä jokimatkaileminen	2000
D	50	Pirkanmaan puutuotetoimialan strategia 2000-2006	2000
D	51	Sosiaaliset megatrendit ja HHT-vyöhyke	2000
D	52	Pirkanmaan maakuntatilasto 2000	2000
D	53	Toijalan asemanseudun ideasuunnitelma	2000
D	54	Lempäälän asemanseudun ideasuunnitelma	2000
D	55	Asemanseutujen vetovoimaisuus, nykytilanneraportti HHT -vyöhyke	2000
D	56	Pirkanmaan elinkeinokatsaus	2000
D	57	Via Baltica Spatial Development Zone, Pilot for Action 3, National Cultural Landscape of the Northern Vanajavesi Valley, Inventory of Valuable Cultural Landscapes, Nature Protection Areas and Points of Historical and Cultural Value	2001
D	58	Via Baltica Spatial Development Zone, Action 2 Exchange of Know-how in Planning of Settlement Structure and Spatial Planning	2001
D	59	Via Baltica Spatial Development Zone, Pilot for Action 3 The Landscape Management of the Northern Vanajavesi Valley Maisemanhoitosuunnitelma Sääksmäki-Huittula-Ritvala	2001
D	60	Via Baltica Spatial Development Zone, Pilot for Action 3 National Cultural Landscape of the Northern Vanajavesi Valley, Rakennusinventointi, Sääksmäki	2001
D	61	Via Baltica Spatial Development Zone, Pilot for Action 3 National Cultural Landscape of the Northern Vanajavesi Valley, Gis-käsikirja: Maisemanhoito	2001
D	62	Via Baltica Spatial Development Zone, Pilot for Action 3 National Cultural Landscape of the Northern Vanajavesi Valley, WWW-Pages with Internet Map Server	2001
D	63	Helsinki-Hämeenlinna-Tampere -vyöhyke, Asemanseutujen vetovoimaisuus Suunnitteluohjeisto, Osaraportti I	2001
D	64	Ecoregion / Helvetinjärven ja Liesjärven kävijätutkimus	2001
D	65	Pirkanmaan aluetaloukskatsaus	2001
D	66	Pirkanmaan haja-asutuksen vesihuollon yleissuunnitelma 2001	2001
D	67	Puunjalostuksen osaamisverkosto WFA-alueelle Länsi-Suomessa maaseudun pienten ja keskisuuren yritystoiminnan kentässä. Länsi-Suomen puuverkko -projektin loppuraportti	2001
D	68	Pirkanmaan maakuntatilasto 2001	2001
D	69	Pirkanmaan verkostopilotin loppuraportti	2001
D	70	Oriveden ja Jämsän joukkoliikennejärjestelmän esiselvitys	2001
D	71	Pirkanmaan melontareittiopas	2002
D	72	Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2020	2002
D	73	Kuljetustarpeiden kehitysnäkymät Pirkanmaalla	2002
D	74	Pirkanmaan maakuntatilasto 2002	2002
D	75	Pirkanmaan melontareittiopas 2003. Uudistettu painos	2003
D	76	Pirkanmaan aluetalouden rakenne ja seutukuntaprofiilit	2003
D	77	Ajankohtaista alueellisessa kehittämisessä	2003
D	78	Pirkanmaan maakuntatilasto 2003	2003
D	79	Juupajoen, Längelmäen ja Oriveden luontokohdeselvitys	2004
D	80	Pirkanmaan maakuntatilasto 2004	2004
D	81	Väestömuutosten vaikutukset kuntatalouteen	2005
D	82	Pirkanmaan maakuntatilasto 2005	2005
D	83	Pirkanmaan maaseutustrategia 2005-2015	2006
D	84	Länsi-Suomen Allianssi (WFA) maakuntaohjelmien arviointi	2006
D	85	Pirkanmaan maakuntatilasto 2006	2006
D	86	Tampere-Pirkkalan logistiikkakeskus -esiselvitys	2006
D	87	Pirkanmaan energiaohjelma	2007
D	88	Pirkanmaan maakuntatilasto 2007	2007
D	89	Pirkanmaan teollisuuden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen	2007
D	90	Tampere-Pirkkalan logistiikkakeskus, aluevaraussuunnitelma	2008
D	91	Pirkanmaan maakuntatilasto 2008	2008

Sarja E: TIEDOTTEET

E	6	Pirkanmaan 1. maakuntakaava, osallistumis- ja arviointisuunnitelma.....	2002
E	7	"Seitsemisen seitsemän ihmettä". Ecoregion-tuotepaketin testausraportti.....	2002
E	8	Pirkanmaan muuttoliike ja muuttajat.....	2003
E	9	Pirkanmaan maakuntasuunnitelman osallistumis- ja arviointisuunnitelma.....	2004
E	10	Pirkanmaan maakuntaohjelma 2006-2008. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma.....	2005
E	11	Pirkanmaan maakuntaohjelman ympäristöselostus.....	2006
E	12	Pirkanmaan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2008-2009.....	2007
E	13	Pirkanmaan maakuntasuunnitelma 2010+, osallistumis- ja arviointisuunnitelma.....	2008
E	14	Pirkanmaan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2009-2010.....	2008

PIRKANMAAN LIITTO

Nalkalankatu 12, PL 76, 33201 Tampere

Puh. (03) 248 1111 (vaihde.), faksi (03) 248 1250

pirkanmaan.liitto@pirkanmaa.fi

www.pirkanmaa.fi